

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	alapképzés	Tagozat	nappali/levelezői	Tanév/félév	2021/2022
Ступінь вищої освіти	бакалавр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	III/6

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A világirodalom története. A 19. század második felének világirodalma
Назва навчальної дисципліни	Історія зарубіжної літератури. Література 2 половини 19 століття
Tanszék	Filológia Tanszék
Кафедра	Кафедра філології
Képzési program	014 Középfokú oktatás Magyar nyelv és irodalom
Освітня програма	014 Középfokú oktatás Ukrán nyelv és irodalom 014 Középfokú oktatás Angol nyelv és irodalom 014 Средня освіта (Мова і література угорська) 014 Средня освіта (Українська мова та література) 014 Средня освіта (Мова і література англійська)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 5 Előadás: 30 Szeminárium/gyakorlat: 40 Laboratóriumi munka: - Önálló munka: 80
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кількість кредитів: 5 Лекції: 30 Семінарські/практичні заняття: 40 Лабораторні заняття: - Самостійна робота: 80
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím)	Csonka Tetyana, a filológiai tudományok kandidátusa, docens chonka.tetyana@kmf.org.ua Dr. habil. Beregszászi Anikó, docens beregszaszi.aniko@kmf.org.ua Dr. Kész Margit, docens kesz.margit@kmf.org.ua Mónus Dóra, tanársegéd monus.dora@kmf.org.ua
Викладач(і) відповідальний(і) за	Чонка Тетяна Степанівна, к.ф.н., в.о. доц.

<p>викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)</p>	<p>chonka.tetyana@kmf.org.ua Берегсасі Аніко Ф., доктор габіліт. доцент beregszaszi.aniko@kmf.org.ua Кейс Маргарита Ю. (к.ф.н.), доцент kesz.margit@kmf.org.ua Мовнуш Дора Ш. стажист monus.dora@kmf.org.ua</p>
<p>A tantárgy előkövetelményei</p> <p>Пререквізити навчальної дисципліни</p>	<p>A tantárgy felvételének előkövetelménye sikeres vizsga vagy szigorlat a következő tantárgyakból: Bevezetés az irodalomtudományba, Antik irodalom, A középkor világirodalma, A reneszánsz és a barokk kor irodalma, A felvilágosodás és a romantika irodalma.</p> <p>Запропонована навчальна дисципліна є логічним продовженням курсів бакалаврського (першого) рівня вищої освіти: “Вступ до літературознавства”, “Антична література”, “Література Середньовіччя”, “Література Відродження та Бароко”, “Література Просвітництва та Романтизму”</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p>	<p>A tantárgy célja: A 19. század második felének világirodalma tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókat a klasszikus modernség, a realizmus, a naturalizmus jellemzőivel, a jelentős irodalmi és művészeti irányzatok alakulásával, a reprezentáns alkotóművészek élettörténetével, munkásságával.</p> <p>A tantárgy fő feladata:</p> <ul style="list-style-type: none"> – az korra jellemző irodalmi alapformák, műfajok, motívumok elsajátítása – az irodalmi alpműveltség építése – elméleti jártasság kialakítása – professzionális olvasóvá nevelés <p>Kialakítandó kompetenciák:</p> <ul style="list-style-type: none"> – a kor szellemi folyamatainak kialakulását és működését segítő jelenségek komplex megértését eredményező kompetenciák fejlesztése – reprezentáns alkotóművészek élettörténetének és munkásságának megismerése, az önálló kritikai gondolkodás, az értelemképzési stratégiák képességének fejlesztése révén – az irodalmi szövegek korszerű elemzése, értelmezése a megfelelő szakterminológia elméleti ismerete és adekvát kompetenciáinak használata révén – olyan kulturális kódrendszer kialakítása, amely segítségével a hallgatók képesek bármilyen szöveg interpretációs horizontjának megnyitására és értelmezésére <p>Főbb témakörök: A realizmus társadalmi-politikai és esztétikai előfeltételei az európai irodalomban. A 19. századi realizmus fejlődésének főbb szakaszai.</p> <p>A francia realizmus. Stendhal élete és munkássága. A karrierregény: A Vörös és fekete.</p> <p>Honoré de Balzac életpályája, munkásságának főbb korszakai. Az Emberi színjáték koncepciója. A Goriot apó. P. Mérimée realizmusa. G. Flaubert realizmusának jelentősége. A Bovaryné.</p> <p>Az orosz realizmus. Nyikolaj Vasziljevics Gogol élete és munkássága. Az orr, Egy őrült naplója, A köpönyeg, A revizor, Holt lelkek.</p>

**Анотація дисципліни,
мета та очікувані
програмні результати
навчальної дисципліни,
основна тематика
дисципліни**

Досзтоєвський Елітмівенек ес вилáгнэзете еволуціójáнак онéлетрајзі мегһатáрозоттсáгá. Аз елсó лáзáдó індуівуум: Расзколныков (Бún ес бúnһóдэс)- а забадсáгкересес катасзтрóфáя. А Карамазов тествэрек.

L.Ny. Толсзтој елітміве.. А Һáборú ес бéке. А һумáнум ес а мерев тáрсáдáлми конвенціóк úткóзтетése аз Anna Karenináбáн. А тóлсзтојáнизмус.

A.P. Csehov мункáссáгá. А 6-ос сáмú кóртерем . Csehov дрáмáи: Cseresznyéскерт, Һáром нóвэр, Ványa бáцси, А сирáлы.

Аз аңгол реалиста полгáри регéны.Charles Dickens мункáссáгá.

George Eliot сзеллеми фејлóдэсének һиперболикус кéпе. Мункáссáгá.Thomas Hardy: Егý тизстá нó. W. M. Thackeray мункáссáгá. Һиúсáг вáсáра.

Аз америкаи иродáлом. Nathaniel Hawthorne аз америкаи регéныиró ес елбесзэлó, аз аллегорикус ес а сзимболикус месе местере (А скарлат бетú).

А норвэг реализмус. Henrik Ibsen елите ес мункáссáгá., Nóra (Babaszoba), А вадкáцсá.

А франция натурализмус. Emile Zola.Guy de Maupassant Егý ассзонý елите, А сзépфиú .Novellái, стíлусá, јелентóсéгá.А сзимболизмус. А франция сзимболизмус. Charles Baudelaire елітміве. А ромлáс вирáгáи - а лéлек сóтét мéлысéгéинок feltáрáсá.

Paul Verlaine мункáссáгá. Verlaine: аз импресзјонистá кóлтэсет мегтеремтóје. Arthur Rimbaud. Кéсóромантикус, парнасзистá, натуралиста ес сзимболиста елемек егýттéлесе кóлтэсетében. (А пáризи оргиá, Рэсзег һáјó, Аз елсó есте, Napfény ес һúс, А мегһóккентек стб.). Онéлетрајзі вáлломáсá.

Мета виклáдáннá навчáлнóј дисциплíни:

Метóю предмета “Література 2 половини 19 століття” є ознајомленнá студентів з розвитком зарубіжнóј літератури 19 століття, літературних та мистецьких напрямків, їх представників та їхнóј творчості.

Оснóвні завдáннá вивченнá дисциплíни:

- розвиток теоретичнóј компетентності,
- розвиток здатності студентів до аналíзу творів,
- навчити студентів бути професійними читачами,
- розвиток здатності студентів надавати коректну відповідь шляхом попередньóго або повторювальнóго виконáннá асоціативних завдáнъ, пов’язаних з тiєю чи іншою темóю.

Дисциплíна забезпечує набуттá здобувачами освітí таких **компетентностей:**

ЗК4. Здатність до абстрактнóго мисленнá, аналíзу та синтезу.

ЗК5. Здатність до пошуку, опрацювáннá та аналíзу інформáціи з рíзних джерел, уміннá працювати із традиційними і сучасними носіями інформáціи.

ЗК6. Здатність застосовувати набуті знáннá в практичних ситуáціях.

ФК3.Здатність використовувати на практиці професійні знáннá й практичні навички в гáлузі лінгвістики, літературознавствá, педагогіки, віковој та педагогічној психологіи, методики навчáннá іноземних мов.

ФК4.Здатність оріентувáтися у світовому літературному процесі, національній та зарубіжній історії, культурній спадщині, країн, мова яких вичається, формувати за їх допомóгóю національну свідомість та культуру учнів, їхню мораль та ціннісні орієнтáціи.

ФК8.Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знáннá з літератури, уміннá й навички в гáлузі порівняльнóго літературознавствá для аналíзу літературного процесу.

Програмні результати навчáннá

ПРН1. Знати генезу й сучасні філологічні, дидактичні засади навчáннá

іноземної мови та зарубіжної літератури.

ПРН5. Розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі англійської та зарубіжної літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства.

Уточнені предметні компетентності та програмні результати:

Розвивати навички (компетенції):

- застосування літературних концепцій,
- аналізу літературних текстів,
- теоретичного мислення,
- практичного застосування теоретичних знань,
- розуміння процесу розвитку зарубіжної літератури,
- орієнтації в літературній критиці.

Тематика курсу:

Суспільно – політичні й естетичні засади реалізму, його творчий метод, головні етапи розвитку.

Французький реалізм, його загальна характеристика. Життя і творчість Стендаля.

О. де Бальзак і “Людська трагедія”. П. Маріме. Браття Гонкури. Життя і творчість Г. Флобера.

	<p>Російський реалізм, його самобутній характер, головні етапи і тенденції розвитку. М. В. Гоголь і його “натуральна школа”. Михайло Опанасович Булгаков (1891–1940). «Майстер і Маргарита». Борис Леонідович Пастернак (1890–1960). «Гамлет», «У всьому хочу я дійти...», «Зимова ніч». Роман «Доктор Живаго». Олександр Олександрович Блок (1880 – 1921). «Незнайома». Анна Андріївна Ахматова (А. А. Горенко, 1889 – 1966). Вірші. Поема «Реквієм». Володимир Володимирович Маяковський (1893 – 1930). «А ви могли б?..», «Послухайте!», «Борг Україні» Життя і творчість Ф. М. Достоєвського. Життя і творчість Л. М. Толстого. А. П. Чехов. Англійський реалізм, його загальна характеристика. Життя і творчість Ч. Діккенса, У. Теккерея. Реалізм в американській літературі. Г. Бічер–Стоу. Марк Твен. Дж. Лондон Реалізм в інших європейських літературах. Ш. Петефі. Г. Ібсен. Г Натуралізм, символізм і імпресіонізм у літературі. Ідейно-філософські та суспільні засади натуралізму; його основні принципи: об’єктивізм і безстрасність. Французький натуралізм, його особливості. Е. Золя: “Ругон – Макари”. Г. де Мопасан. А. Доде. Німецький натуралізм. Г. Гауптман. Символізм та імпресіонізм у літературі Ш. Бодлер: “Квіти зла”. П. Верлен, А. Рембо, С. Маларме, М. Метерлінк.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>A félévet beszámoló zárja. A gyakorlati munkák teljesítésével maximálisan 50 pont szerezhető. A beszámoló 50 pontot ér. A félév során maximálisan 100 pont szerezhető.</p> <p>Завершується курс заліком. Практичні роботи оцінюються максимально 50 балами. Залік оцінюється максимум 50 балами. Протягом семестру можна набрати всього 100 балів.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények Інші інформації про дисципліни (політика дисципліни, технічна та програмна забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület (Google Classroom) belépési kódjai: <i>Nappali:</i> kvrbf2b; <i>Levelező:</i> 3ehev3n</p> <p>Коди доступу до онлайн-платформи “Google Classroom”: <i>Денна:</i> zh4m66b <i>Заочна:</i> fir47oj</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p>	<p>Szerb Antal: A világirodalom története, Magvető Kiadó, Budapest, 2021. Korábbi verzió: https://mek.oszk.hu/14800/14872/ Fűzfa Balázs irodalomtankönyvei, Krónika Nova Kiadó, 2008 https://mek.oszk.hu/20500/20556/ https://mek.oszk.hu/20500/20557/ Gerencsér Ferenc szerk.: Ki kicsoda a világirodalomban? Tárogató Könyvek, 2000. Gintli Tibor-Schein Gábor: Az irodalom rövid története. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2008. Pál József (főszerk.): Világirodalom. Budapest, Akadémiai Kiadó, 2005. https://mersz.hu/kiadvany/8/dokumentum/info/ Szabó Attila: Művészettörténet vázlatokban. – Győr, Veritas, 2000.</p>

<p>Базова література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Давиденко Г. Й. Історія зарубіжної літератури XIX – XX ст. : навчальний посібник / Давиденко Г. Й., Величко М. О. – К. : Центр учбової літератури, 2007.</p> <p>История зарубежной литературы XIX века : учеб. для вузов / А.С. Дмитриев, Н.А. Соловьева, Е.А. Петрова и др. ; [под ред. Н.А. Соловьевой]. – 2-е изд., испр. и доп. – М., 2000.</p> <p>Літературознавчий словник-довідник. – К., 2006.</p> <p>Павличко С. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті / Павличко С. – К., 2001.</p> <p>Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник : [у 2 т.] / [за ред. Н. Михальської та Б. Щавурського]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005.</p> <p>Наливайко Д. С., Шахова К. О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму : підручник. – Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2001. - 416 с.</p>
--	---